

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za IV kvartal 2016. godine

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za IV kvartal 2016. godine.

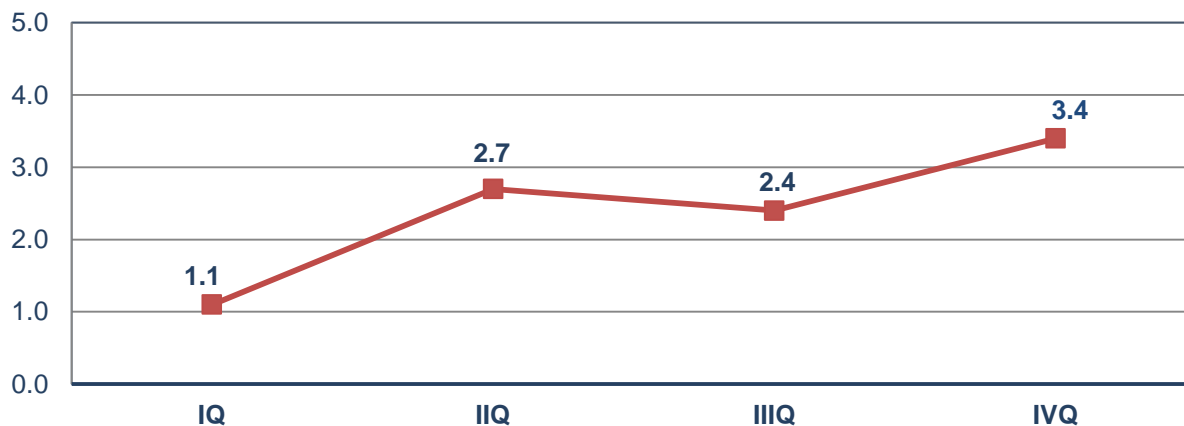
Realna stopa rasta bruto domaćeg proizvoda u IV kvartalu 2016. godine iznosi 3,4%.

Realna stopa rasta bruto domaćeg proizvoda na osnovu kvartalnih procjena u 2016. godini iznosi 2,5%.

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2016 (p)				
	IQ	IIQ	IIIQ	IVQ	IQ - IVQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	706	880	1 241	946	3 773
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	693	878	1 209	933	3 714
Nominalna stopa rasta, %	2,9	2,9	5,1	4,7	4,1
Realna stopa rasta, %	1,1	2,7	2,4	3,4	2,5

Grafik 1: Pregled realnih stopa rasta za period IQ2016 - IVQ2016

p) Preliminarni podaci.

Finalni podaci biće raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a za 2016. godinu.

Stope realnog rasta su obračunate u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)				BDP (IQ-IVQ) (u hilj. EUR)
		IQ2016	IIQ2016	IIIQ2016	IVQ2016	2016
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	794 639	930 910	912 561	1 076 901	3 715 011
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	642 487	746 546	732 428	825 767	2 947 228
1.2	1.2 Potrošnja države	152 152	184 364	180 133	251 134	767 783
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	152 262	312 051	237 738	228 828	930 878
3	3 Promjene u zalihama	75 655	25 406	-97 037	6 656	10 680
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-316 767	-388 257	187 785	-366 708	-883 947
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	150 286	313 800	868 691	260 570	1 593 347
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	467 054	702 057	680 906	627 278	2 477 294
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	705 788	880 110	1 241 046	945 677	3 772 621

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (%)				BDP(IQ-IVQ) (%)
		IQ2016	IIQ2016	IIIQ2016	IVQ2016	2016
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	112,6	105,7	73,5	113,9	98,5
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	91,0	84,8	59,0	87,3	78,1
1.2	1.2 Potrošnja države	21,6	20,9	14,5	26,5	20,4
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	21,6	35,5	19,2	24,2	24,7
3	3 Promjene u zalihama	10,7	2,9	-7,8	0,7	0,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-44,9	-44,1	15,1	-38,8	-23,4
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	21,3	35,7	70,0	27,5	42,2
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	66,2	79,8	54,9	66,3	65,6
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

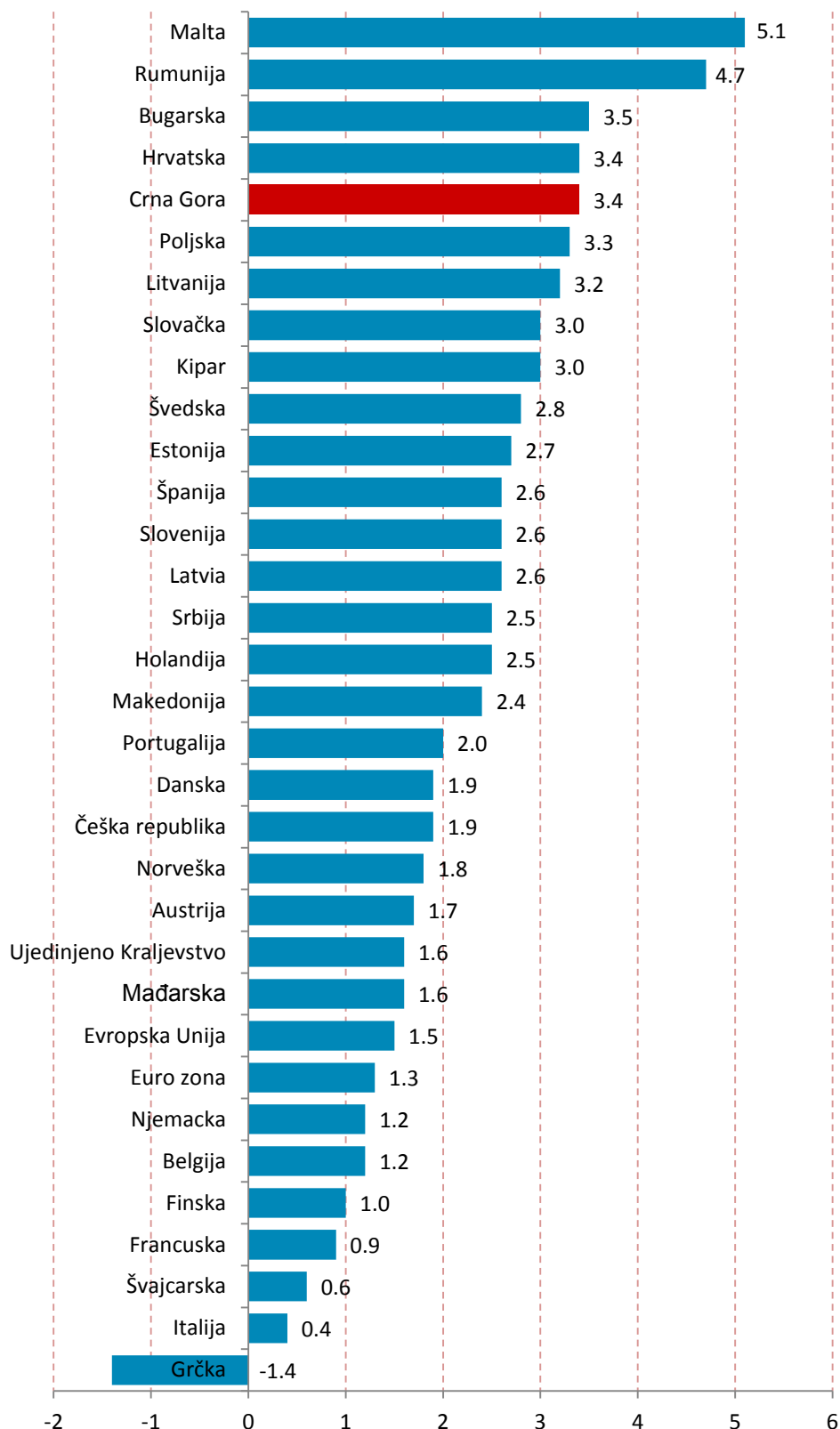
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)				BDP (IQ-IVQ) (u hilj. EUR)
		IQ2016	IIQ2016	IIIQ2016	IVQ2016	2016
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	794 214	914 295	909 644	1 038 223	3 656 376
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	646 312	743 557	735 774	822 276	2 947 919
1.2	1.2 Potrošnja države	147 902	170 738	173 870	215 947	708 457
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	155 301	311 474	248 344	238 892	954 010
3	3 Promjene u zalihama	69 468	38 976	-125 859	28 490	11 076
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-325 706	-386 424	176 782	-372 205	-907 553
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	155 016	328 195	875 173	259 571	1 617 955
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	480 722	714 619	698 391	631 776	2 525 508
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	693 277	878 321	1 208 910	933 400	3 713 909

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (u%)				BDP(IQ-IVQ) u%
		IQ2016	IIQ2016	IIIQ2016	IVQ2016	2016
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	114,6	104,1	75,3	111,3	98,5
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	93,2	84,7	60,9	88,1	79,4
1.2	1.2 Potrošnja države	21,3	19,4	14,4	23,1	19,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	22,4	35,5	20,5	25,6	25,7
3	3 Promjene u zalihama	10,0	4,4	-10,4	3,1	0,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-47,0	-44,0	14,6	-39,9	-24,4
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	22,4	37,4	72,4	27,8	43,6
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	69,4	81,4	57,7	67,7	68,0
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IVQ2016

http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do;jsessionid=rtIZpN5yNQMoWM1Dy_G3Hvnxz33lg_oqLj6Fkjlki88Rp7zactEja.1996157364?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl list CG br 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Rezultati obračuna kvartalnog BDP-a su preliminarni rezultati za 2016. godinu. Finalni podaci kvartalnog BDP-a za 2016. godinu biće raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a za 2016. godinu koji se obračunava na osnovu finansijskih iskaza u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i statistički aneks).

Zbog potpunijih i obuhvatnijih izvora podataka za godišnji obračun BDP-a u odnosu na raspoloživost izvora podataka za QBDP mogu se javiti u određenoj mjeri razlike između preliminarnih i konačnih rezultata obračuna BDP-a.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br 2, telefon (+382) 20 230-811,
tel/fax (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax +(382) 20 223-435

Web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org